

Informacja nr 11/2016
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
z dnia 22 marca 2016 r.

dotycząca zasad realizacji obowiązku w zakresie umarzania świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej w odniesieniu do energii elektrycznej zużytej przez odbiorcę przemysłowego

W związku z ogłoszeniem w dniu 3 kwietnia 2015 r. ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r. poz. 478 ze zm.), zwanej dalej „Ustawą”, wprowadzającej m.in. zmiany w sposobie realizacji obowiązków w zakresie umarzania świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej, Prezes URE przedstawia informację dotyczącą realizacji ww. obowiązków przez przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania lub obrotu energią elektryczną oraz sprzedające tę energię odbiorcom przemysłowym, jak również przez towarowe domy maklerskie i domy maklerskie oraz przez odbiorców przemysłowych, którzy sami realizują obowiązek określony w art. 188 ust. 1 Ustawy.

Dokonując analizy istotnych w kontekście omawianej kwestii przepisów, w pierwszym rzędzie należy podkreślić, że wprowadzenie w stosunku do określonej kategorii odbiorców energii elektrycznej, tj. w odniesieniu do odbiorców przemysłowych, rozwiązań bardziej korzystnych niż ma to miejsce w stosunku do pozostałych odbiorców końcowych, związane było z wdrożeniem do polskiego ustawodawstwa rozwiązań jakie w tym zakresie wynikają z Komunikatu Komisji Europejskiej określającego *„Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014-2020”* (Dz. Urz. UE seria C z 2014 r., Nr 200, s. 1), dalej „Wytyczne”. Z treści tego dokumentu wynika, że pomoc w postaci ulg w finansowaniu wsparcia na rzecz energii ze źródeł odnawialnych może zostać przyznana wyłącznie przedsiębiorstwom należącym do sektorów, których pozycja konkurencyjna jest zagrożona z uwagi na wysokie koszty związane z finansowaniem wsparcia na rzecz energii ze źródeł odnawialnych, co wynika z intensywności zużycia energii elektrycznej przez te sektory (wymienione są one w Załączniku 3 do Wytycznych - *Wykaz sektorów kwalifikowalnych na podstawie sekcji 3.7.2*). Zgodnie z Wytycznymi, beneficjenci pomocy polegającej na udzieleniu ulg w finansowaniu wsparcia mają być wybierani w oparciu o obiektywne, niedyskryminacyjne i przejrzyste kryteria, przy czym na potrzeby ustalenia intensywności zużycia energii, od której uzależnione jest przyznanie ulgi,

przyjmuje się zużycie energii elektrycznej przez dane przedsiębiorstwo. Nadto, stosownie do postanowień Załącznika 4 do Wytycznych - *Obliczenie wartości dodanej brutto oraz intensywności zużycia energii na poziomie przedsiębiorstwa na mocy sekcji 3.7.2*, do celów stosowania sekcji 3.7.2 Wytycznych, koszty energii elektrycznej ponoszone przez przedsiębiorstwo, co do zasady, definiuje się **jako zużycie energii elektrycznej przez przedsiębiorstwo**, pomnożone przez zakładaną cenę energii elektrycznej. Interpretacja przepisów Ustawy regulujących obowiązki podmiotów na rzecz systemów wsparcia energii ze źródeł odnawialnych, winna uwzględniać ww. cele zawarte w Wytycznych. Cele te znalazły bezpośrednie odzwierciedlenie w przepisach krajowych regulujących kwestie związane z uzyskaniem statutu odbiorcy przemysłowego, które to przepisy **w sposób jednoznaczny przesądzają**, iż na potrzeby uzyskania statusu odbiorcy przemysłowego (a więc w zakresie ustalenia kwalifikowanych kosztów energii elektrycznej) oraz na potrzeby stosowania ulg, o których mowa w art. 188 ust. 7 Ustawy, można uwzględnić jedynie tę ilość energii elektrycznej, która została **zużyta przez tego odbiorcę na jego potrzeby własne**.

Trzeba mieć przy tym na uwadze, że przepisy dotyczące ulg dla odbiorców przemysłowych mają charakter wyjątku od reguły ogólnej i jako takie nie mogą być interpretowane w sposób rozszerzający. W związku z powyższym, *contra legem* byłaby taka interpretacja przepisów dotyczących sposobu realizacji obowiązku określonego w art. 188 ust. 1 Ustawy, która powodowałaby, że z ulg tych korzystałyby podmioty nie będące odbiorcami przemysłowymi. Podkreślenia wymaga, że uregulowana w art. 188 ust. 7 Ustawy ulga w realizacji obowiązku określonego w ust. 1 ma charakter podmiotowy i **skierowana jest jedynie do podmiotów spełniających ściśle określone kryteria** (prowadzenie określonego rodzaju działalności oraz intensywność zużycia energii na określonym - potwierdzonym w trybie uregulowanym w Ustawie - poziomie). Nie jest również właściwa interpretacja przepisów zamieszczonych w art. 188 Ustawy skutkująca tym, że w wyniku korzystania z preferencyjnych zasad realizowania obowiązku, o którym mowa w art. 188 ust. 1 przez odbiorców końcowych będących jednocześnie odbiorcami przemysłowymi, od części zakupionej energii elektrycznej obowiązek nie zostałby realizowany (w przypadku udostępniania energii innym podmiotom, np. na zasadzie refaktury).

Przechodząc do szczegółów związanych z interpretacją kwestii istotnych z punktu widzenia zasad realizacji obowiązku określonego w art. 188 ust. 1 należy wskazać, że zgodnie z tym przepisem za okres od dnia 4 kwietnia do dnia 31 grudnia 2015 r.

odbiorca przemysłowy, przedsiębiorstwo energetyczne, odbiorca końcowy oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 188 ust. 2 pkt 1-5 Ustawy, w zakresie określonym w art. 188 ust. 17 Ustawy, są obowiązani do dnia 30 czerwca 2016 r. uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo pochodzenia lub świadectwo pochodzenia biogazu rolniczego wydane odpowiednio dla energii elektrycznej lub biogazu rolniczego, wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej (zwane dalej „świadectwem pochodzenia”) albo uiścić opłatę zastępczą, obliczoną w sposób określony w art. 188 ust. 16 Ustawy.

Zgodnie z art. 188 ust. 2 Ustawy obowiązek w zakresie umorzenia świadectw pochodzenia względnie uiszczenia opłaty zastępczej **wykonują:**

- 1) **odbiorca przemysłowy**, który w roku kalendarzowym poprzedzającym rok realizacji ww. obowiązków **zużył nie mniej niż 100 GWh** energii elektrycznej oraz złożył stosowne oświadczenie,
- 2) **przedsiębiorstwo energetyczne** wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub obrotu tą energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym **niebędącym** odbiorcami przemysłowymi, o których mowa w pkt 1.
- 3) **towarowy dom maklerski lub dom maklerski**, w odniesieniu do transakcji zawieranych na giełdzie lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, na zlecenie odbiorców końcowych innych niż odbiorcy przemysłowi wskazani wyżej w pkt 1,
- 4) **odbiorca końcowy niebędący odbiorcą przemysłowym wymienionym wyżej w pkt 1,** w przypadkach wskazanych w art. 188 ust. 2 pkt 3 i 4 Ustawy.

W zakresie i na zasadach określonych w art. 188 ust. 7 Ustawy, obowiązek umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej w odniesieniu do odbiorców końcowych będących jednocześnie odbiorcami przemysłowymi realizowany jest w sposób powodujący - dla tych podmiotów - redukcję kosztów systemu wsparcia energii wytwarzanej w źródłach odnawialnych. W myśl powołanego ust. 7 obowiązek, o którym mowa w art. 188 ust. 1 Ustawy, **w odniesieniu do odbiorców przemysłowych**, którzy złożyli oświadczenie, o którym mowa w art. 188 ust. 4 Ustawy

i dla których wartość współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej wyniosła:

- 1) nie mniej niż 3% i nie więcej niż 20% – **wykonywany jest w odniesieniu do 80% ilości energii elektrycznej zakupionej przez odbiorcę przemysłowego na własny użytek** w 2015 r.;
- 2) powyżej 20% i nie więcej niż 40% – **wykonywany jest w odniesieniu do 60% ilości energii elektrycznej zakupionej na własny użytek przez odbiorcę przemysłowego** w 2015 r.;
- 3) powyżej 40% – **wykonywany jest w odniesieniu do 15% ilości energii elektrycznej zakupionej na własny użytek przez odbiorcę przemysłowego** w 2015 r.

Należy w tym miejscu podkreślić, że użyte w powyższym przepisie pojęcie „*energii elektrycznej zakupionej przez odbiorcę przemysłowego na własny użytek*” interpretować należy uwzględniając zapisy zawarte w Wytycznych ustanawiających zasady redukcji kosztów systemu wsparcia oraz uwzględniając pozostałe przepisy Ustawy regulujące kwestie związane z uzyskaniem statusu odbiorcy przemysłowego, w tym również posiłkując się pomocniczo zapisami zamieszczonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie sposobu obliczania współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej przez odbiorcę przemysłowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 2059).

Biorąc powyższe po uwagę należy uznać, że - **w kontekście art. 188 ust. 7 Ustawy** - przez energię elektryczną zakupioną **na użytek własny** odbiorcy przemysłowego należy rozumieć energię zakupioną w celu jej **zużycia przez tego odbiorcę**. Energii elektrycznej zakupionej na użytek własny odbiorcy przemysłowego **nie stanowi** natomiast energia zakupiona przez tego odbiorcę, a następnie udostępniona innemu podmiotowi na podstawie jakiegokolwiek umowy (w tym m.in. na zasadzie refaktury). A zatem, udostępnienie energii elektrycznej przez odbiorcę przemysłowego (w oparciu o jakąkolwiek umowę) innemu podmiotowi oznacza, że nie została ona zużyta na własne potrzeby odbiorcy przemysłowego i od tej ilości energii elektrycznej obowiązek, o którym mowa w art. 188 ust. 1 Ustawy, powinien zostać zrealizowany bez ulg określonych w art. 188 ust. 7. Do własnego użytku nie zalicza się ponadto energii elektrycznej zakupionej w celu jej zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej (art. 3 ust. 13a ustawy – Prawo energetyczne).

W związku z powyższym, od tej ilości energii elektrycznej, która została sprzedana odbiorcy przemysłowemu, ale nie została zużyta przez tego odbiorcę obowiązek,

o którym mowa w art. 188 ust. 1 Ustawy, powinien zostać zrealizowany, przy czym nie może on zostać zrealizowany z zastosowaniem ulg określonych w ust. 7 tego przepisu.

Stosownie do treści art. 188 ust. 5 Prezes URE w dniu 24 kwietnia 2015 r. sporządził i opublikował w Biuletynie Informacji Publicznej URE wykazy odbiorców przemysłowych, którzy złożyli oświadczenia uprawniające do realizacji przedmiotowych obowiązków za okres od dnia 4 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. przy uwzględnieniu treści powołanych przepisów (Informacja Prezesa URE Nr 20/2015).

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że w dniu 22 grudnia 2015 r. na stronie internetowej URE została opublikowana Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie podmiotów uprawnionych do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 52 ust. 3 Ustawy, w której zostało wskazane, że odbiorcą przemysłowym jest jedynie odbiorca końcowy energii elektrycznej, a więc podmiot, który dokonuje zakupu energii elektrycznej na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. A zatem odbiorcą przemysłowym nie jest podmiot, który pobiera energię elektryczną na podstawie umowy zawartej z podmiotem nie będącym przedsiębiorstwem energetycznym (a więc m.in. na zasadzie refaktury od odbiorcy końcowego).

Biorąc powyższe pod uwagę, a także mając na względzie fakt, że wykładnia językowa art. 188 ust. 17 Ustawy ustanawiającego sposób ustalenia podstawy na potrzeby wyliczenia obowiązku w zakresie umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej, nie może prowadzić do skutku sprzecznego z wykładnią językową art. 188 ust. 7 Ustawy, na potrzeby realizacji obowiązku określonego w art. 188 ust. 1 Ustawy należy przyjąć, że w przypadku kiedy podmiotem kupującym energię elektryczną jest odbiorca przemysłowy, rozliczenie obowiązku powinno nastąpić na następujących zasadach.

I. W sytuacji kiedy odbiorcą końcowym jest:

1) **odbiorca przemysłowy zużywający powyżej 100 GWh** energii elektrycznej rocznie (tj. podmiot, o którym mowa w art. 188 ust. 2 pkt 1 Ustawy – zwany dalej „dużym odbiorcą przemysłowym”);

2) **odbiorca końcowy, o którym mowa w art. 188 ust. 2 pkt 3 i 4 Ustawy** będący jednocześnie odbiorcą przemysłowym zużywającym poniżej 100 GWh energii elektrycznej rocznie;

ww. odbiorca realizuje obowiązek określony w art. 188 ust. 1 Ustawy **od całej ilości zakupionej energii elektrycznej**, przy czym obowiązek ten **może zostać zrealizowany z zastosowaniem ulg** określonych w art. 188 ust. 7 Ustawy **jedynie w odniesieniu do tej ilości energii elektrycznej, która została zużyta przez tego odbiorcę przemysłowego**. W odniesieniu do pozostałej ilości energii elektrycznej obowiązek ten powinien zostać zrealizowany bez zastosowania ulg.

- II. W sytuacji kiedy odbiorcą końcowym jest odbiorca przemysłowy zużywający **poniżej 100 GWh** energii elektrycznej rocznie i niebędący odbiorcą końcowym, o którym mowa w art. 188 ust. 2 pkt 3 i 4 Ustawy, obowiązek określony w art. 188 ust. 1 Ustawy realizuje przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub obrotu tą energią i sprzedające tę energię ww. odbiorcy końcowemu będącemu jednocześnie odbiorcą przemysłowym (tj. podmiot, o którym mowa w art. 188 ust. 2 pkt 2 Ustawy). Przedsiębiorstwa te realizują obowiązek, o którym mowa w art. 188 ust. 1 biorąc za podstawę do obliczenia poziomu tego obowiązku całkowitą ilość energii elektrycznej sprzedanej temu odbiorcy przemysłowemu w danym roku, przy czym **obowiązek ten może zostać zrealizowany z zastosowaniem ulg** określonych w art. 188 ust. 7 Ustawy **jedynie w odniesieniu do tej ilości energii elektrycznej, która została zużyta przez tego odbiorcę przemysłowego**. W pozostałym zakresie – a więc w części w jakiej energia ta została wykorzystana przez inny podmiot nie będący odbiorcą przemysłowym (np. w przypadku udostępniania energii na zasadzie refaktury przez odbiorcę przemysłowego) obowiązek w stosunku do tej ilości energii powinien zostać zrealizowany bez zastosowania ulg określonych w art. 188 ust. 7 Ustawy.

Analogicznie obowiązek określony w art. 188 ust. 1 Ustawy, w odniesieniu do energii elektrycznej będącej przedmiotem transakcji zawieranych na zlecenie odbiorców końcowych nie będących dużymi odbiorcami przemysłowymi, powinien zostać zrealizowany **przez dom maklerski lub towarowy dom maklerski**.